

คำสั่ง

คดีหมายเลขดำที่ ถ.ต. ๑๓ /๒๕๕๓

คดีหมายเลขแดงที่ ถ.ต. ๑๖ /๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๑๒ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ความคดีเลือกตั้ง

ระหว่าง

คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ร้อง
นายชูเกียรติ บึงค่าย	ผู้คัดค้าน

เรื่อง เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ขอให้มีการเลือกตั้งใหม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรประกาศให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร ในวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๒ ผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร หมายเลข ๑ ต่อมาวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้คัดค้านเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ นายแปลง เดือนจักร ผู้มีสิทธิเลือกตั้งยื่นคำร้องคัดค้าน

/และเมื่อวันที่

- ๒ -

และเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๒ นายชวลิต บทกลอน ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร หมายเลข ๒ ยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแพร่ว่า การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ร้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนแล้วได้ความว่า เมื่อประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาภายในหกสิบวันก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรจนถึงวันเลือกตั้ง ขณะที่ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร ซึ่งจะครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ผู้คัดค้านได้ก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้นายประสิทธิ์ ขัตติยะ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร เขตเลือกตั้งที่ ๔ กระทำการว่าจ้างรถตัดดิน และแรงงานบุคคลให้ขุดลอกคูคลองหรือลำเหมืองส่งน้ำเข้าที่นาของนายวินัย साใจ นายเดช สุทธิบุตร นายประพจน์ ขัดแสนจักร ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหมู่ที่ ๑ ตำบลนาจักร ร้อยตำราชตรีสุรชาติ พณะพล นางจิรนนท์ สติมันหรือทั้งทอง นายพิสันต์ สติมัน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหมู่ที่ ๖ ตำบลนาจักร และที่นาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอื่นในพื้นที่หมู่ที่ ๑, ๓, ๖, และ ๘ ตำบลนาจักร ซึ่งเป็นการให้ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้าน อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ ทำให้ผู้คัดค้านได้รับเลือกตั้ง

/ขอให้เพิกถอน

- ๓ -

ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านและมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ใหม่แทนผู้คัดค้าน

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า การสืบสวนสอบสวนของผู้ร้องโดยคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนไม่ได้เป็นไปโดยชอบตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ กล่าวคือ คำร้องคัดค้านของนายแปลงและนายชวลิตมิได้ระบุที่อยู่ของผู้ถูกคัดค้านกับมิได้ระบุชื่อและที่อยู่ของนายประสิทธิ์ ชัดติสะ ผู้ถูกคัดค้านอีก ๑ ราย ไม่เป็นไปตามระเบียบ ฯ ข้อ ๒๓ (๓) ทั้งคำร้องคัดค้านดังกล่าวมิได้ระบุวันที่และปีที่มีการกระทำอันเป็นความผิดไม่เป็นไปตามระเบียบ ฯ ข้อ ๒๓ (๔) และมีได้ระบุชื่อยานบุคคลพร้อมที่อยู่ไม่เป็นไปตามระเบียบ ฯ ข้อ ๒๓ (๕) พนักงานสืบสวนสอบสวนผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการตรวจสอบคำร้องคัดค้านจะต้องพิจารณาสิ่งไม่รับเป็นเรื่องคัดค้านตามระเบียบ ฯ ข้อ ๓๓ ซึ่งเป็นไปตามข้อ ๓๔ เมื่อการรับเป็นเรื่องคัดค้านไม่เป็นไปตามระเบียบ ฯ การสืบสวนสอบสวนของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนจึงไม่ชอบ ความเห็นของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแพร่ เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะอนุกรรมการวินิจฉัยเรื่องคัดค้านและแก้ปัญหาหรือข้อโต้แย้ง คณะที่ ๑๑ และคำวินิจฉัยสั่งการของคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงไม่ชอบด้วยเช่นกันและไม่อาจใช้บังคับกับผู้คัดค้านได้ ผู้คัดค้านมิได้เป็นผู้ก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้นายประสิทธิ์กระทำการตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง

/นายประสิทธิ์

- ๔ -

นายประสิทธิ์ในฐานะหัวหน้าจัดสรรน้ำในเขตตำบลนาจักรดำเนินการเองโดยว่าจ้างนายไพฑูรย์
หมคมลทิน ทำการขุดลอกคูคลองหรือลำเหมืองส่งน้ำเข้าที่นาเนื่องจากได้รับการร้องขอจาก
เกษตรกรในพื้นที่ตำบลนาจักร โดยดำเนินการเมื่อต้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ ใช้เวลา ๒๐ วัน
การขุดลอกคูคลองหรือลำเหมืองส่งน้ำเข้าที่นาดังกล่าวไม่ใช่โครงการขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลนาจักร ผู้คัดค้านไม่ได้สั่งการหรือว่าจ้างให้นายประสิทธิ์หรือนายไพฑูรย์ดำเนินการ
ขอให้ยกคำร้อง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ได้สอบสวนแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นตามทางไต่สวนและที่คู่ความ
แถลงรับกันฟังเป็นยุติว่า ก่อนวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันครบวาระการดำรง
ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร มีการขุดลอกคูคลองหรือลำเหมืองส่งน้ำเข้าที่นา
ของราษฎรหมู่ที่ ๑, ๓, ๖ และ ๘ ตำบลนาจักร อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยนายประสิทธิ์
ขัตติยะ เป็นผู้ดำเนินการว่าจ้างนายไพฑูรย์ หมคมลทิน ให้ทำการขุดลอกและนายไพฑูรย์
ได้แบ่งงานให้นายอุดม อนุบุตร ดำเนินการด้วยซึ่งการขุดลอกคูคลองหรือลำเหมืองส่งน้ำเข้า
ที่นาดังกล่าวไม่ได้ใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร ต่อมาวันที่ ๓๑
กรกฎาคม ๒๕๕๒ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรประกาศ
ให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรในวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๒ เนื่องจาก
ครบวาระการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรซึ่งผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งอยู่
ผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร หมายเลข ๑ วันที่

/๒๕ สิงหาคม

- ๕ -

๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ นายแปลง เตือนจักร ผู้มีสิทธิเลือกตั้งยื่นคำร้องคัดค้าน และเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๒ นายชวลิต บทกลอน ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร หมายเลข ๒ ยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแพร่ว่า ผู้คัดค้านกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ (๑) วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้คัดค้านเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร ต่อมาผู้ร้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนแล้วเห็นว่าการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงมีคำวินิจฉัยสั่งการให้ยื่นคำร้องคดีนี้

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกว่า การสืบสวนสอบสวนของผู้ร้องเป็นไปโดยชอบตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ โดยผู้คัดค้านอ้างว่า คำร้องคัดค้านของนายแปลงและนายชวลิตมิได้ระบุที่อยู่ของผู้ถูกคัดค้านกับมิได้ระบุชื่อและที่อยู่ของนายประสิทธิ์ ชัดติสะ ผู้ถูกคัดค้านอีก ๑ ราย ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อ ๒๓ (๓) นั้น เห็นว่า ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๓ (๓) กำหนดให้คำร้องคัดค้านต้องมีชื่อและที่อยู่ของผู้ถูกคัดค้าน รวมทั้งให้ระบุชื่อผู้ที่เห็นว่าจะได้รับประโยชน์จากการกระทำนั้นเท่าที่จะระบุได้ เพื่อให้ผู้ร้องแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านหรือผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบเหตุ

/แห่งการร้อง

- ๖ -

แห่งการร้อง การคัดค้าน หรือการกล่าวหา อันเป็นการให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านหรือผู้ถูกกล่าวหา
ชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงหลักฐานประกอบ แม้ตามคำร้องคัดค้านของนายแปลงและนายชวลิต
ในสำนวนการสืบสวนสอบสวน หน้าที่ ๑๕ และ ๒๖ ตามลำดับ ไม่ได้ระบุที่อยู่ของผู้คัดค้าน
ซึ่งเป็นผู้ถูกคัดค้านตามคำร้องคัดค้านดังกล่าว แต่ในคำร้องคัดค้านดังกล่าวระบุว่าผู้ถูกคัดค้าน
ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร ทั้งระบุว่าผู้ถูกคัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง
เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร หมายเลข ๑ ด้วย ซึ่งผู้ร้องได้แจ้งให้ผู้คัดค้านซึ่ง
เป็นผู้ถูกคัดค้านทราบการร้องคัดค้านการเลือกตั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านแล้ว ส่วนที่อ้างว่า
คำร้องคัดค้านของนายแปลงและนายชวลิตมิได้ระบุชื่อและที่อยู่ของนายประสิทธิ์ ชัดติสะ
ผู้ถูกคัดค้านอีก ๑ รายนั้น เห็นว่า คำร้องคัดค้านของนายแปลงและนายชวลิตระบุชัดเจนว่าเป็น
การร้องคัดค้านการกระทำของผู้คัดค้าน มิได้ร้องคัดค้านการกระทำของนายประสิทธิ์ด้วย
ทั้งคดีนี้ผู้ร้องขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านและมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งนายกองค์
การบริหารส่วนตำบลนาจักรใหม่แทนผู้คัดค้านเพียงคนเดียว ไม่มีคำขอเกี่ยวกับนายประสิทธิ์
คำร้องคัดค้านของนายแปลงและนายชวลิตจึงไม่ต้องระบุชื่อและที่อยู่ของนายประสิทธิ์
และเป็นการระบุเท่าที่จะระบุได้ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๓ (๓) แล้ว สำหรับที่ผู้คัดค้านอ้างว่า
คำร้องคัดค้านดังกล่าวมิได้ระบุวันที่และปีที่มีการกระทำอันเป็นความผิดไม่เป็นไปตามระเบียบฯ
ข้อ ๒๓ (๔) นั้น เห็นว่า ตามคำร้องคัดค้านของนายแปลงและนายชวลิตระบุว่าผู้คัดค้าน
กระทำการขูดลอกลำเหมืองสาธารณะหลังจากวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยกระทำภายใน

/หกสิบวัน

- ๓ -

หกสิบวันก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรจนถึงวันเลือกตั้ง
ถือได้ว่าคำร้องคัดค้านดังกล่าวมีรายละเอียดเกี่ยวกับวันเวลาที่เกิดการกระทำอันเป็นเหตุให้มีการ
การร้องคัดค้านตามระเบียบ ฯ ข้อ ๒๓ (๔) แล้ว และที่ผู้คัดค้านอ้างว่า คำร้องคัดค้านมิได้ระบุ
พยานบุคคลพร้อมที่อยู่ไม่เป็นไปตามระเบียบ ฯ ข้อ ๒๓ (๕) นั้น เห็นว่า ระเบียบ ฯ ข้อ ๒๓ (๕)
กำหนดให้คำร้องคัดค้านระบุพยานเอกสาร พยานวัตถุ หรือพยานบุคคลพร้อมที่อยู่และ
รายละเอียดเกี่ยวกับพยานดังกล่าวเท่าที่จะระบุได้ ซึ่งตามคำร้องคัดค้านของนายแปลงและ
นายชวลิตระบุชื่อนายไพฑูรย์ หมคมลทิน และนายอุดม อนุบุตร ซึ่งเป็นผู้ชดถลอกลำเหมือง
สาธารณะ กับระบุชื่อนายประสิทธิ์ สามี และนายเสน่ห์ จันทรา ราษฎรที่เกี่ยวข้องกับ
การชดถลอกลำเหมืองสาธารณะ ทั้งในคำร้องคัดค้านของนายแปลงยังระบุชื่อนายพิสันต์ สติมัน
นายบุญส่งกับนายยอด เพาะเจาะ และนายเฉลิม ปิสุณี ราษฎรที่เกี่ยวข้องกับการชดถลอก
ลำเหมืองสาธารณะดังกล่าว และในคำร้องคัดค้านของนายแปลงและนายชวลิตระบุหมู่ที่อยู่ของ
บุคคลดังกล่าวด้วย ถือได้ว่าคำร้องคัดค้านดังกล่าวระบุพยานบุคคลพร้อมที่อยู่เท่าที่จะระบุได้
ตามระเบียบ ฯ ข้อ ๒๓ (๕) แล้ว คำร้องคัดค้านของนายแปลงและนายชวลิตมิได้ขัดต่อ
ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๕๐
การสืบสวนสอบสวนของผู้ร้องเป็นไปโดยชอบตามระเบียบ ฯ ดังกล่าวแล้ว

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร
ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติ

/การเลือกตั้ง

- ๘ -

การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ หรือไม่ผู้คัดค้านอ้างว่า การขุดลอกคูคลองหรือลำเหมืองส่งน้ำเข้าที่นาดำเนินการเมื่อต้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ ใช้เวลาดำเนินการ ๒๐ วัน ในทำนองว่าการขุดลอกคูคลองหรือลำเหมืองส่งน้ำเข้าที่นามิได้กระทำภายในหกสิบวันก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้งนั้น ในปัญหานี้ได้รับความจากที่นายวินัย สามี พยานผู้ร้องให้ถ้อยคำต่ออนุกรรมการสืบสวนสอบสวนว่า หลังจากนายวินัยยื่นคำร้องขอให้ขุดลอกลำเหมืองประมาณ ๑๐ วัน นายประสิทธิ์ ชัดติสะบอกว่าวันรุ่งขึ้นจะนำรถมาขุดลอกลำเหมือง และร้อยตำรวจตรีสุรชาติ พนะพล พยานผู้ร้องให้ถ้อยคำต่ออนุกรรมการสืบสวนสอบสวนว่า มีการขุดลอกลำเหมืองเข้าที่นาเมื่อกลางเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ นอกจากนั้นนายเดช สุทธิบุตร และนายประพจน์ ชัดแสนจักร์ ซึ่งร่วมยื่นคำร้องขอให้ขุดลอกลำเหมืองฉบับเดียวกับนายวินัยให้ถ้อยคำต่ออนุกรรมการสืบสวนสอบสวนทำนองเดียวกันว่า หลังจากยื่นคำร้องแล้วประมาณ ๑๐ วัน จึงมีการขุดลอกลำเหมือง เห็นว่านายวินัย นายเดช นายประพจน์ และร้อยตำรวจตรีสุรชาติยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ขอให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรขุดลอกลำเหมือง หลังจากนั้นประมาณ ๑๐ วัน จึงมีการขุด แสดงว่ามีการขุดลอกลำเหมืองตามที่ยื่นคำร้องเมื่อต้นเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ ส่วนที่นายประสิทธิ์ ชัดติสะ พยานผู้คัดค้านให้ถ้อยคำต่ออนุกรรมการสืบสวนสอบสวนว่าดำเนินการว่าจ้างนายไพฑูรย์ให้ขุดลอกเมื่อต้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ ใช้เวลาทำงานประมาณ ๒๐ วัน และจ่ายค่าจ้างให้นายไพฑูรย์ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม

/๒๕๕๒ นั้น

- ๕ -

๒๕๕๒ นั้น นายประสิทธิ์ให้ถ้อยคำในตอนแรกว่า นายประสิทธิ์ได้รับการร้องขอจาก
เกษตรกรให้ขุดลอกลำเหมืองในพื้นที่ตำบลนาจักร นายประสิทธิ์ตรวจสอบแล้วมีความจำเป็น
ต้องขุดลอกจึงแนะนำให้เกษตรกรยื่นคำร้องขอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรเพื่อให้
แก้ไขปัญหาให้ จากนั้นนายประสิทธิ์ติดต่อกองการบริหารส่วนตำบลนาจักรทราบว่าไม่มี
งบประมาณที่จะดำเนินการ นายประสิทธิ์จึงติดต่อบุคลากร สิงหลุท หัวหน้าส่วนโยธา
องค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรให้สำรวจประเมินราคาค่าใช้จ่ายในการขุดลอก ๕ โครงการ
ประเมินค่าใช้จ่ายเป็นเงิน ๔๕,๕๔๕ บาท หลังจากนั้นจึงว่าจ้างให้นายไพฑูรย์ หมดมลทิน
ดำเนินการ ซึ่งนายประสิทธิ์เบิกความเพิ่มเติมว่า นายประสิทธิ์ยื่นคำร้องขอให้ขุดลอกลำเหมือง
ต่อกองการบริหารส่วนตำบลนาจักรด้วยตามคำร้องในสำนวนการสืบสวนสอบสวนหน้าที่ ๕๘
หรือเอกสารหมายเลข ร.๑ แผ่นที่ ๓ ขณะยื่นคำร้องดังกล่าวยังไม่มีการขุดลอกลำเหมืองตามที่ยื่น
โดยต้องให้ช่างไปสำรวจวัดก่อน ยื่นคำร้องแล้วประมาณ ๒๐ วันจึงมีการขุดลอกลำเหมือง
ซึ่งคำร้องของนายประสิทธิ์ดังกล่าวยื่นเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แสดงว่ามีการ
ขุดลอกลำเหมืองตามที่นายประสิทธิ์ยื่นคำร้องในช่วงต้นเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนมิถุนายน
๒๕๕๒ ที่นายประสิทธิ์ว่าดำเนินการว่าจ้างนายไพฑูรย์ให้ขุดลอกเมื่อต้นเดือนพฤษภาคม
๒๕๕๒ ใช้เวลาทำงานประมาณ ๒๐ วัน และจ่ายค่าจ้างให้นายไพฑูรย์ในวันที่ ๓๐
พฤษภาคม ๒๕๕๒ จึงขัดกับที่นายประสิทธิ์เบิกความ นอกจากนี้ นายประสิทธิ์ สาใจ
พยานผู้คัดค้านเบิกความว่า ยื่นคำร้องขอให้ขุดลอกลำเหมืองร่วมกับนายวินัย สาใจ หลังจาก

ยื่นคำร้อง

- ๑๐ -

ยื่นคำร้องประมาณ ๕ วัน จึงมีการขุดลอก ซึ่งคำร้องของนายประสิทธิ์ साใจ ยื่นเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แสดงว่ามีการขุดลอกลำเหมืองตามที่ยื่นคำร้องเมื่อต้นเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ ที่นายประสิทธิ์ ชัดติสะ และนายประสิทธิ์ साใจ เบิกความจึงสอดคล้องกับที่พยานผู้ร้อง ให้อภัยคำดั่งที่วินิจฉัยมาข้างต้น แม้นายไพฑูรย์เบิกความว่าทำหนังสือขอเบิกค่าจ้างจาก นายประสิทธิ์ ชัดติสะตามหนังสือในสำนวนการสืบสวนสอบสวนหน้าที่ ๒๕๓ ซึ่งเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แต่หนังสือขอเบิกค่าจ้างดังกล่าวเป็นเอกสารที่นายไพฑูรย์ ทำยื่นต่อนายประสิทธิ์ ชัดติสะ โดยตรงจึงอยู่ในความรู้เห็นของนายไพฑูรย์ฝ่ายเดียว ไม่มีหลักฐาน อื่นประกอบให้รับฟังว่าทำขึ้นในวันที่ปรากฏตามเอกสารจึงมีน้ำหนักให้รับฟังน้อย ส่วนที่นายชนฤทธิ์ ขันทรง พยานผู้คัดค้านเบิกความว่า เมื่อต้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ นายประสิทธิ์ ชัดติสะ ขอให้สำรวจประมาณราคาในการขุดลอกคลองลำเหมืองสาธารณะจึงสำรวจแล้วแจ้งราคาให้ทราบ กลางเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ นั้น นายประสิทธิ์ ชัดติสะ เบิกความว่า ขณะยื่นคำร้องยังไม่มี การขุดลอกลำเหมืองโดยต้องให้ช่างไปสำรวจวัดก่อน ซึ่งคำร้องของนายประสิทธิ์ ชัดติสะ ยื่นเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แสดงว่าขณะนายประสิทธิ์ ชัดติสะ ยื่นคำร้องยังไม่มี การสำรวจประมาณราคาค่าขุดลอก ที่นายชนฤทธิ์เบิกความจึงขัดกับที่นายประสิทธิ์ ชัดติสะ เบิกความ ไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง สำหรับการขุดลอกลำเหมืองข้างบ้านนายเสนห์ จันทรา หมู่ที่ ๖ ตามภาพถ่ายในสำนวนการสืบสวนสอบสวนหน้าที่ ๑๘ นั้น ได้ความจากนายเสริม วงศ์ยาชัย พยานผู้ร้องว่า มีการขุดลอกเมื่อต้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ แต่ขุดถึงเพียงมุมรั้วบ้าน

/นายเสนห์

- ๑๑ -

นายเสน่ห์ นายเสริมต้องการให้ชุดต่อไปอีกจึงยื่นคำร้องขอให้ชุดลอกลำเหมืองต่อไปอีกแต่
ยังไม่มีชุดต่อตามที่ยื่นคำร้อง สอดคล้องกับที่นายธนกร สุโทวา และนายลอง วงศ์ยาชัย
พยานผู้คัดค้านให้ถ้อยคำต่ออนุกรรมการสืบสวนสอบสวนว่า นายธนกรชุดลอกลำเหมืองดังกล่าว
ตามที่นายลองว่าจ้างเมื่อวันที่ ๒๔ และ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า
นายประสิทธิ์ ชัดดีสะ ดำเนินการชุดลอกคูคลองหรือลำเหมืองส่งน้ำเข้าที่นาของราษฎรหมู่ที่
๑, ๓, ๖ และ ๘ ตำบลนาจักร อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ซึ่งมีใช้ลำเหมืองข้างบ้าน
นายเสน่ห์ จันทรา ตามที่ราษฎรยื่นคำร้องต่อองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรขอให้ชุดลอกลำเหมือง
โดยว่าจ้างให้ชุดลอกลำเหมืองเมื่อต้นเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ อันเป็น
การกระทำภายในหกสิบวันก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
นาจักรจนถึงวันเลือกตั้ง ส่วนที่ผู้คัดค้านอ้างว่า ผู้คัดค้านมิได้เป็นผู้ก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจ
ให้นายประสิทธิ์ดำเนินการชุดลอกคูคลองหรือลำเหมืองส่งน้ำเข้าที่นาของราษฎรนั้น ได้ความจากที่
พันจ่าอากาศเอกกฤษกร โชคอำนวยพร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร ให้ถ้อยคำต่อ
อนุกรรมการสืบสวนสอบสวนว่า ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรเมื่อวันที่
๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นการประชุมสภา ครั้งสุดท้ายก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่ง
ของผู้คัดค้านนั้น ผู้คัดค้านจะแจ้งระเบียบวาระการประชุมให้ทราบก่อนนัดประชุมสภา
ไม่น้อยกว่า ๓ วัน โดยกำหนดวาระการประชุม ๒ เรื่อง เรื่องที่ ๒ เป็นเรื่องพิจารณา
โอนงบประมาณ ซึ่งพันจ่าอากาศเอกกฤษกรเบิกความเพิ่มเติมว่า ก่อนวันประชุมสภา

/ครั้งสุดท้าย

- ๑๒ -

ครั้งสุดท้ายประมาณ ๓ วัน ผู้คัดค้านเรียกไปพบบอกว่าตามคำร้องของราษฎรขอให้ขุดลอกคูคลอง
ลำเหมืองสาธารณะรวม ๑๓ ฉบับ ซึ่งส่วนใหญ่ยื่นในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ บางส่วน
ดำเนินการขุดลอกไปแล้ว แต่งบประมาณที่จะเบิกจ่ายให้ผู้รับเหมามีไม่เพียงพอจะต้องโอน
งบประมาณจากส่วนอื่นมาเพิ่มเติม ขอให้บรรจุมาราชการประชุมเรื่องโอนงบประมาณไว้ใน
การประชุมวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ พันจ่าอากาศเอกกฤษกรจึงระเบียบบวาระเรื่อง
โอนงบประมาณไว้ในข้อ ๓.๒ ตามระเบียบวาระการประชุมในสำนวนการสืบสวนสอบสวน
หน้าที่ ๘๘ ซึ่งคำร้องขอให้ขุดลอกคูคลองลำเหมืองสาธารณะดังกล่าวพันจ่าอากาศเอกกฤษกร
เสนอผู้คัดค้านเพื่อทราบและเห็นควรให้ส่วนโยธาตรวจสอบรายงาน ผู้คัดค้านสั่งทำนองเดียวกัน
ให้ส่วนโยธาคำเนินการต่อไป ต่อมาในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ก่อนเข้าประชุมสภา
ผู้คัดค้านแจ้งว่าจะไม่นำวาระเรื่องโอนงบประมาณเข้าประชุมแล้วเนื่องจากยอดเงินยังไม่เรียบร้อย
แล้วผู้คัดค้านแก้ไขคำสั่งของผู้คัดค้านในคำร้องขอให้ขุดลอกคูคลองลำเหมืองสาธารณะดังกล่าว
เป็นว่าให้วิเคราะห์นำเข้าแผนปีงบประมาณ ๒๕๕๓ โดยใช้หมึกขาวลบข้อความเดิมตามคำร้อง
ขอให้ขุดลอกคูคลองลำเหมืองสาธารณะเอกสารหมายเลข ร.๑ ซึ่งในเรื่องการสั่งแล้วแก้ไขคำสั่ง
ดังกล่าวผู้คัดค้านเบิกความรับว่า เดิมผู้คัดค้านสั่งคำร้องเอกสารหมายเลข ร.๑ แต่ละฉบับให้
ส่วนโยธาตรวจสอบและดำเนินการเพื่อให้ช่างโยธาออกไปสำรวจวัดความกว้างยาวของลำเหมือง
และคำนวณค่าใช้จ่ายในการขุดลอก ต่อมากลางเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ ทราบว่าไม่มี
งบประมาณจึงแก้ไขคำสั่งดังกล่าวโดยใช้หมึกขาวลบข้อความเดิมแล้วสั่งใหม่ว่าให้วิเคราะห์

/นำเข้าแผน

- ๑๓ -

นำเข้าแผนงบประมาณปี ๒๕๕๓ จึงเชื่อมกับที่พันจ่าอากาศเอกกฤษกรเบิกความ นอกจากนี้
ได้รับความจากนายประสิทธิ์ ชัดติสะ ว่าเอกสารโครงการก่อสร้างในสำนวนการสืบสวนสอบสวน
หน้าที่ ๒๕๔ นายสนองช่างขององค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรสำรวจคำนวณค่าใช้จ่ายแล้ว
นำมาให้นายประสิทธิ์ ชัดติสะ ซึ่งตามเอกสารดังกล่าวระบุว่าเป็นโครงการก่อสร้างที่ยังไม่ได้
ดำเนินการโดยวงเล็บต่อท้ายว่า “รอโอนงบประมาณ” สอดคล้องกับระเบียบวาระการประชุม
ข้อ ๓.๒ ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน
๒๕๕๒ ซึ่งให้เห็นว่าการขุดลอกคูคลองลำเหมืองที่นายประสิทธิ์ ชัดติสะ ดำเนินการเป็นการ
ขุดลอกที่เกี่ยวข้องกับการโอนงบประมาณ อีกทั้งยังได้รับความจากนายเฉลิมพล เพ็ชรพาก
ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรในขณะนั้น ว่านายเฉลิมพลทราบว่าผู้คัดค้าน
จะนำเรื่องการขอโอนงบประมาณมาเป็นค่าใช้จ่ายในการขุดลอกลำเหมืองที่ได้ดำเนินการไปแล้ว
เข้าประชุมสภาฯ ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร
บางส่วนมีการปรึกษากันในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ จะไม่ให้ความเห็นชอบเนื่องจาก
ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน และได้รับความจากนายพิภพ ถานะวุฒิพงศ์ สมาชิกองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดแพร่ ว่าผู้คัดค้านไปพบขอรับการสนับสนุนงบประมาณขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดแพร่ในการขุดคูคลองลำเหมืองสาธารณะที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องมีน้ำหนัก
สนับสนุนคำเบิกความของพันจ่าอากาศเอกกฤษกร เห็นว่า พันจ่าอากาศเอกกฤษกร เป็นพนักงาน
ส่วนตำบลตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร ไม่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์

/กับฝ่ายใด

- ๑๔ -

กับฝ่ายใด เมื่อพิจารณาประกอบกับพยานหลักฐานตามที่วินิจฉัยมาดังกล่าว ทำให้คำเบิกความของพันจ่าอากาศเอกกฤษกรมีน้ำหนักให้รับฟัง ส่วนที่นายประสิทธิ์ ชัตติสะให้ถ้อยคำไว้ในฐานะหัวหน้าจัดสรรน้ำในเขตตำบลนาจักรได้ดำเนินการขุดลอกคูคลองลำเหมืองเองไม่เกี่ยวกับผู้คัดค้านโดยประสิทธิ์ ชัตติสะ จะเรียกเก็บค่าใช้จ่ายคืนจากเกษตรกรไร่ละ ๑๐๐ บาท นั้น ได้ความจากที่นายประสิทธิ์ ชัตติสะ เบิกความว่า นายประสิทธิ์ ชัตติสะ เป็นหัวหน้าจัดสรรน้ำในเขตตำบลนาจักรตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ มีหน้าที่ดูแลจัดสรรน้ำเข้าที่นาของเกษตรกรในตำบลนาจักรก่อนปี ๒๕๕๒ ไม่เคยขุดลอกคูคลองหรือลำเหมืองสาธารณะให้เกษตรกรในตำบลนาจักรเคยแต่อาจหญ้าเท่านั้น ไม่ปรากฏว่าประสิทธิ์ ชัตติสะ มีหน้าที่ในการขุดลอกคูคลองหรือลำเหมืองส่งน้ำเข้าที่นาของเกษตรกรด้วย และไม่ปรากฏว่าคูคลองหรือลำเหมืองส่งน้ำที่นายประสิทธิ์ ชัตติสะ ขุดมีสภาพดีเงินมากอย่างไรถึงขนาดต้องขุดลอกเองโดยเร่งด่วน ทั้งที่เกษตรกรได้ขอให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรดำเนินการแล้ว นอกจากนั้นหลังจากขุดลอกไปแล้วนายประสิทธิ์ ชัตติสะ เรียกเก็บเงินคืนจากเกษตรกรเพียงรายเดียวเป็นเงิน ๓๐๐ บาท ที่นายประสิทธิ์ ชัตติสะ ว่าใช้เงินส่วนตัวจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท กับเงินกองกลางของเกษตรกรอีกส่วนหนึ่งรวมเป็นเงินจำนวน ๔๕,๕๔๕ บาท ในการว่าจ้างให้ขุดซึ่งการใช้เงินกองกลางของเกษตรกรก็ไม่มีหลักฐานจึงไม่น่าเชื่อ ตามพหุติการณ์แห่งคดีดังที่ได้วินิจฉัยมาดังกล่าวมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้คัดค้านมีส่วนก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้นายประสิทธิ์ ชัตติสะ ดำเนินการขุดลอกคูคลองหรือลำเหมืองส่งน้ำเข้าที่นาของราษฎรในตำบลนาจักร อันเป็นการให้ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ราษฎรในตำบล

/นาจักร

- ๑๕ -

นาจักรซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เมื่อการกระทำดังกล่าวได้กระทำภายในหกสิบวันก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรของผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านย่อมสังเกตเห็นได้ว่า การที่ราษฎรยื่นคำร้องต่อผู้คัดค้านขอให้ขุดลอกลำเหมืองแล้ว หลังจากนั้นมีการขุดลอกตามคำร้องที่ยื่น ราษฎรที่ยื่นคำร้องและราษฎรที่ได้รับประโยชน์จากการขุดลอกย่อมสนับสนุนหรือใช้สิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้ผู้คัดค้านเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรต่อไป อันเป็นการกระทำเพื่อจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้าน มีผลให้การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทำให้ผู้คัดค้านได้รับเลือกตั้ง เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักรในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ ตามคำร้องของผู้ร้อง กรณีจึงต้องเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้าน และให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร ใหม่แทนผู้คัดค้าน ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕

จึงมีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้าน มีกำหนดเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่มีคำสั่ง และให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาจักร อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ใหม่แทนผู้คัดค้าน

นายราเชนทร์ วัชรพงศ์

นายกิริติ เชียงปาน

นางจุฑามาศ วงศ์ศิระวิลาส

ศิริพร/พิมพ์/ทาน